

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Czestochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 1 mk. 50 fen., kwartalnie 4 mk. 50 fen. za odnośnienie do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 10 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz petitów jednoszpaltowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wyraz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Rękopisów nadeszłych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZESTOCHOWA, ulica Pańny Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 50.

LOTERJA Legjonów Polskich.

Nie zapominajcie

zamówić zaraz u kolektorów

losów „Loterji Klasowej Legjonów Polskich”

Żądajcie ich u każdego kolektora!

PAMIĘTAJCIE,

że nabywając losy Loterji Legjonów — macie perspektywę **wielkich wygranych** i pomagacie równocześnie tym, którzy stracili **zdrowie i zdolność zarobkowania w walce za Ojczyznę.**

PAMIĘTAJCIE,

że pomagacie **wdowom i sierotom** po tych, którzy w walce o **wolność** ponieśli śmierć rycerską.

Cały dochód przeznaczony wyłącznie dla wdów i sierot, inwalidów legjonowych oraz weteranów z 1863 r.

Możliwość zawieszenia broni.

LUGANO, 22 | 8. Z poważnych źródeł rzymskich donoszą co następuje: Przyjęcie, jakiego doznała nota papieża, wywarło w Watykanie wrażenie, że pomimo sztucznie nieprzychylnego stanowiska prasy, wśród rządów państw wojujących panuje raczej skłonność do przychylnego rozważania propozycji Ojca świętego.

Że jednak zachodzą obawy, iż agitacja dzienników, utrzymywanych przez spekulantów wojennych, może wyrzucić niepożądany wpływ na dalszy przebieg akcji pokojowej, jak twierdzą w kołach, doskonale zwykle poinformowanych w sprawach, dotyczących Stolicy Apostolskiej, zamierza Ojciec święty wystąpić w tych dniach z propozycją natychmiastowego zawieszenia broni do chwili opracowania i ogłoszenia odpowiedzi na notę pokojową.

W Watykanie panuje pogląd, że propozycja ta, której spełnienie nie przesądza wcale kwestji rokowań, nie powinna napotkać na silniejszy opór.

Anglia a zawieszenie broni.

ROTTERDAM, 22 | 8. Wiadomość o zamiarze Watykanu wystąpienia z wnioskiem zawieszenia broni przedostała się już do Londynu i wywołała niezadowolone w części prasy.

„Times” pisze: Politycy watykańscy myślą się, przypuszczając, że cele wojny koalicji ograniczają się do wskazań, zawartych w nocie Ojca świętego. My, Anglii, mamy swoje własne cele, od których nie odstąpimy nigdy!

Natomiast prasa niezależna omawia sprawę tę ze spokojem i stwierdza, że pod pewnymi warunkami, zawieszenie broni dojść może do skutku.

Koalicja naradza się.

AMSTERDAM, 22 | 8. Z Londynu donoszą: Wczoraj w Izbie gmin King

zapytywał, czy nadeszła od Ojca św. nota, wzywająca rządy państw wojujących do rozważenia rokowań pokojowych i czy rządy koalicyjne naradzą się przed wysłaniem odpowiedzi. Podsekretarz parlamentarny, lord Robert Cecil odrzekł, że odpowiedź na oba pytania brzmi: Tak.

Przed konferencją w Sztokholmie.

ZURICH, 22 | 8. „Zürcher Post” cytując za dziennikiem „Oeuvre” ilość mandatów, jakie otrzymał każdy kraj na konferencję w Sztokholmie. A więc: Niemcy 20 mandatów, Austria—20, Pół. Afryka—6, Armenia—3, Australia—2, Belgja—12, Bułgarja—4, Kanada—2, Danja—10, Francja—20, Finlandja—8, Anglja—20, Grecja—4, Holandia—8, Węgry—8, Włochy—10, Luksemburg—2, Norwegja—6, Polska—10, Rumunja—2, Rosja—20, Serbia—4, Szwecja—12, Szwajcarja—4, Turcja—3 i Argentyna—4.

Huk 6,800 dział.

ZURICH, 16 | 8. Korespondent turyńskiej „Stampa” donosi, że na froncie Izonec jest czynnych przeszło 6,800 armat, prócz więcej jak 1500 armat amerykańskich i angielskich.

Ofensywa na całym francuskim froncie.

GENEWA, 22 | 8. „Secolo” donosi z Paryża: Francuska ofensywa pod Verdun będzie w dniach najbliższych rozszerzoną na cały front francuski.

Włosi chcą jaknajprędzej zdobyć Tryest.

ZURICH, 22 | 8. „Corriere della Sera” donosi z frontu, że celem włosów jest zdobyć jaknajszybze nim nadejdzie koniec wojny, Tryestu.

Choroba króla hiszpańskiego.

BERNO, 22 | 8. „Temps” donosi z Madrytu, że król hiszpański zachorował w tych dniach.

Co powie Anglja o nocie Ojca św.

AMSTERDAM, 22 | 8. W odpowiedzi na interpelację w Izbie gmin, oświadczył lord Robert Cecil, że Anglja odpowie na notę Ojca św., po naradzie ze sprzymierzeńcami. Gdyby papież zdołał skłonić Niemcy do ścisłego sformułowania swych celów wojennych, to spełniłyby dobre dzieło.

Na inne pytanie, czy Anglja pozostawi sformułowanie odpowiedzi Ameryce, która wzięła udział w wojnie ze względów międzynarodowych, lord Cecil odmówił odpowiedzi.

Narady w Niemczech.

BERLIN, 22 | 8. Wczorajsza „Vossische Ztg.” pisze: Międzypartyjne narady parlamentarne, które rozpoczęły się wczoraj o godz. 2 pp. i trwały 2 godziny.

Udział w nich oprócz socjaldemokratów, centrowców i przedstawicieli partji postępowej wzięli też reprezentanci narodowych liberałów w charakterze gości, ponieważ posiedzenie frakcji odbyło się dopiero dziś przed południem. Żadnych rezolucji formalnych nie powzięto.

„Berliner Tageblatt” donosi: Wczoraj przed południem odbyło się posiedzenie komisji rady związkowej do spraw zewnętrznych pod przewodnictwem bawarskiego prezesa ministrów hr. Hertlinga. Kanclerz Rzeszy przedstawił sytuację polityczną i wypowiedział się w sprawie stanowiska rządu Rzeszy względem noty Ojca świętego.

— Stan rzeczy w Finlandji jest tak poważny, że należy się obawiać ciężkiej walki z rządem petersburskim.

Komunikat francuski.

Sprawozdanie urzędowe z dnia 21 sierpnia w południe:

Wieczorem.

Pod Verdun na froncie północnym zdobyli Francuzi po obu brzegach Mozy niemieckie stanowiska obronne na froncie 18 kilometrów szerokości, a na głębokości, która w pewnych miejscach przewyższa 2 kilometry.

Na lewym brzegu znajdują się teraz w posiadaniu Francuzów: las Avocourt, oba wierzchołki Mort Homme, las Kruzy i las Cumieres.

Na prawym brzegu Mozy zabrali oni wzgórze Talou, Champneville, wzgórze 344, folwark Mormont i wzgórze 240 na północ od Louvemont.

Na prawym skrzydle posunęły się wojska nasze w głąb lasów Fosse i Chaume.

Niemcy wykonali silne ataki w lesie Avocourt, na Mort Homme oraz na wzgórzu 344. Nasz ogień udaremnił wszędzie ich wysiłki, zadając im ciężkie straty.

Lotnicy Francuzi brali w walce wybitny udział, ostrzeliwując z małej wysokości gromadzące się wojska niemieckie, co przyczyniło się do odrzucenia niemieckich kontrataków.

Na reszcie frontu ogień armatni o zmiennej sile.

KRONIKA.

Jeszcze obrady

Zjazdu nauczycieli.

W drugim dniu zjazdu.

Punktualnie o g. 4 po poł. w gmachu gimn. W. Chrzanowskiej rozpoczęło się posiedzenie sekcji szkół średnich pod przewodnictwem p. H. Rygera wybranego na przewodniczącego tej sekcji na cały czas trwania obrad.

Pierwszy referat pt. „Przyczynki do nauki języka polskiego” odczytał p. J. Dziuba z Częstochowy, kładąc główny nacisk w referacie swym na dobre podręczniki do nauki w których winna być uwzględniana przedewszystkiem literatura piękna. Następnie prelegent podkreślił, iż nauczyciel i nauczycielka polskiego języka powinni mieć ładną wymowę by wygłaszane przez nich utwory przemawiały nie tylko do rozumu, ale także do duszy dziecka.

W dyskusji na temat powyższego referatu zabierali głos pp. Gorczykowski, Dawidson i Ryger.

W sprawie 7-io czy 8-klasowego programu naszych szkół średnich przemawiał dyr. W. Kloss z Łodzi.

Prelegent w swym nadzwyczaj zajmującym referacie wskazuje jak należy budować nasze szkolnictwo, a budowniczym tegoż zaleca by nie zbaczali z drogi, którą im wskazała komisja edukacyjna.

Zdaniem prelegenta: szkoła 8 klasowa nie przynosi korzyści, powiększa natomiast liczbę lat, czego trzeba unikać, wobec naszego położenia materialnego, a oszczędzenie jednego roku w uczelniach średnich przyniesie poważne korzyści. Należy przebudować szkolnictwo nasze, mówił dalej prelegent, gimnazjum winno posiadać tylko 7 klas.

W dyskusji p. Dawidson przemawiał przeciwko 7 klasowej szkole średniej.

Nadto przemawiali dyr. Płodowski i p. Ryger.

Projekt ujednolicenia regulaminu dla uczniów szkół średnich, przedstawiony przez p. Gorczykowskiego, a zawierający 100 punktów, zebrani

ustanowili odebrać do komisji zjazdowej by ta, po przjrzeniu poszczególnych punktów powzięła odpowiednią decyzję.

O posiedzeniu w sprawie egzaminów dla eksternów i na świadectwa z 4 i 6 klas—mówił p. J. Prueffer z Częstochowy, wywołując referatem swym długą dyskusję.

O godz. 7 m. 30 przewodniczący zamknął obrady sekcji szkół średnich w drugim dniu zjazdu.

Posiedzenie Sekcji szkół początkowych.

Jednocześnie z posiedzeniem sekcji szkół średnich w gimn. p. Charznowskiej, odbywały się obrady sekcji szkół początkowych w sali Straży Ogniowej pod przewodnictwem p. Koźmińskiego.

Na posiedzeniu tym pierwszy referat z dziedziny psychologii wychowawczej wypowiedział p. Olczak z Błachowni. Następnie p. Dąbrowski z Otarzewa mówił o stosunku nauczyciela do kooperatyw wiejskich, wykazując w referacie tym stanowisko jakie względem kooperatyw zająć winien nauczyciel jako jednostka szerząca oświatę wśród ludu naszego.

Ponieważ referaty wywoływały długą dyskusję, prezydium sekcji odłożyło referaty p. L. Janickiego o unormowaniu plac nauczycielskich i p. Głuchowskiego z Rakowa o kooperatywie w szkołach, udzielając głosu p. Kożanowi, który omówił w referacie swym kwestję bardzo ważną a mianowicie: jaką powinna być biblioteka dla nauczyciela przy szkole ludowej.

Ożywiona dyskusja trwała dosyć długo, tak że obrady sekcji skończyły się o godz. 8 wiecz.

Trzeci dzień Zjazdu.

Obrady sekcji szkół początkowych.

Obrady szkół początkowych rozpoczęła na propozycję p. Kożana dyskusja na temat jego wniosków, których pierwszym był następujący:

Zjazd nauczycieli ziemi Piotrkowskiej żąda niezwłocznego przejścia szkolnictwa w ręce polskie. Wniosek ten uchwalono jednogłośnie.

Dalsze uchwały.

Wniosek 2 gi opiewał: Zjazd wyraża życzenie, aby szkoły ludowe były upanastwowione. Wobec tego, że w sprawie poruszonej we wniosku tym czynione są przez odpowiednie czynniki już starania, wniosek ten uznano za spóźniony.

Wniosek 3 ci: Zjazd wypowiada się a) aby rychło przystąpiono do podniesienia plac nauczycielskich, a mianowicie: minimum na wsi do rb. 75 i w mieście do rb. 100 miesięcznie, pozatem opat mieszkanie i światło;

b) aby podwyższano nauki zycielowi pensję co trzy lata o rb. 100 rocznie; c) aby zabezpieczono starość nauczyciela w następujący sposób: po upływie 15 tu lat nauczycielowi służy prawo korzystania z połowy; emerytury; po upływie 20 i z trzy czwartej i po 25 l. z całej emerytury bez względu na wiek.

W czasie dyskusji dookoła tego wniosku ks. kan. Ciesielski przemawiał gorąco, aby czas normalnej służby nauczyciela był lat 20. Wniosek ten przeszedł;

d) aby całkowita emerytura nie była niższą od pobieranej ostatnio pensji.

Wniosek ten przyjęto z poprawką, aby całkowita emerytura nie była niższą od najwyższej pobieranej przez nauczyciela;

e) aby zapewniono dzieciom nauczycieli bezpłatną naukę we wszystkich szkołach państwowych.

f) aby przy obsadzaniu posad uwzględniano zdolności i zasługi nauczyciela.

g) aby szkoły ludowe były zaopatrzony w biblioteki i pomoce naukowe.

h) aby w celu podniesienia poziomu umysłowego nauczycielstwa tworzone seminarja i kursa uzupełniające.

k) aby nauczycielstwo ludowe mogło korzystać z wyższych uczelni.

l) aby naucz. ludowemu płacono pensje z kas państwowych, przez co zwolni się nauczyciele od przykrych zależności od władz gminnych

Długi ten szereg wniosków p. St. Kożana przyjęto niemal jednogłośnie.

Posiedzenie szkół średnich.

Wczorajsze posiedzenie sekcji szkół średnich rozpoczęło się o godz. 10 m. 15 przewodniczył dyr. Grabiński.

Pierwszy referat o wykładzie geografii i historii w szkole średniej wypowiedział p. Gorczykowski wskazując na to, że dotychczas geografję i historję w szkołach średnich, traktowano mylnie, jako przedmioty drugorzędne. Geografja zdaniem prelegenta winna być wykładana pogłęboko i kurs jej rozpocząć się winien od punktu zamieszkałego przez uczniów. Kurs geografji mówił p. Gorczykowski, najlepiej wykładając za pomocą pogadek, a podręcznik traktować jako rzecz pomocniczą.

W chwili oddawania N. „Gońca” ostatnie posiedzenie plenarne trwa, wobec czego sprawozdanie zamieściemy jutro.

Jeszcze o przyczynach krwawej biegunki, tyfusu brzuszego i cholery.

W często podawanych w pismach artykułach o przyczynach chorób zakaźnych mówi się o bakterjach, wywołujących owe choroby,—przestrzega się, że bakterje owe znajdują się w nieprzetworzonej wodzie, na owocach, ciastkach — nie osłoniętych przed muchami, — na pieniądżach, przechodzących z rąk do rąk i t. d. i t. d.

Wszystkie te przestrogi, oparte na niewątpliwych wynikach badań naukowych, nie sprowadzają zmniejszenia liczby wypadków zachorowań, jeżeli nie wskażemy z naciskiem, że istotną przyczyną tych częstych wypadków zachorowania są bezsprzecznie brudne ręce.

Jeżeli są ludzie, którzy przed głównymi posiłkami dziennymi mają zwoyożać myć ręce, to nie do pomysłienia jest oryginał, żądający wody i mydła przed spożyciem ciastek w cukierni lub owoców w ogrodzie; a przecież bezpośrednio dotykał rękoma poręczy na schodach, klamki, witał się, dotykając ręki bliźniego, trzymał w ręce pieniądże i miał tyśiące okazji zakażenia rąk.

Cóż winno potem ciastko lub dojrzała gruszka („palec lizać!”) jeżeli wypadnie odchorować takie pospolite niedopatrznie przyczyny choroby, jaką jest niezawodnie owo pośrednie „lizanie palców”.

Loterja Legionów Polskich.

Rozdawanie kolekt loterji klasowej Legionów polskich zostało ukończony. Wszyscy, którym przyznano kolekty, otrzymali już zawiadomienie. Obecnie odbywa się przyjmowanie kaucji kolektorskich, które potrwa do dnia 23 b. m. Kaucje, składane przez kolektorów w Głównej kolekcji przy ul. Trębaszkiej nr. 2, lokowane są w Banku Ziemiańskim.

Bilety loterii Legionów za kilka dni znajdują się w sprzedaży u kolektorów: Barwnie wykonane noszą na przedniej stronie orła białego w czerwonym polu, na drugiej zaś orła z koroną. Losy podpisane są przez dyrektora loterii kap. Bobrowskiego.

Wobec szerzonych pogłosek, stwierdziło należy, że humanitarne przedsiębiorstwo Legionów nie ma nic wspólnego z polityką, ani z chwilową sytuacją. Powołane do życia jedynie w zamiarze niesienia pomocy inwalidom, wdowom i sierotom po poległych legionistach, oraz weteranom z r. 1863 nie służy żadnym celom politycznym, ale spełnić ma dzieło miłosierdzia. W jakkolwiek kierunku miałyby potoczyć się wypadki, jedne jest pewnym, a mianowicie, że inwalidzi legionowi są i będą, że są wdowy i sieroty po poległych na polu chwały i że trzeba im w obecnych warunkach ciężkich nieść pomoc materialną i moralną opiekę.

W obliczu wojny, wobec bezpośredniej ofiar wojny, każdy nie będzie uprawiał polityki. Każdy, kto został inwalidą w Legionach, bez względu na to, w którym służył pułku i brygadzie, otrzyma za dochodów loterii zaopatrzenie, podobnie jak wszystkie, bez różnicy, wdowy i sieroty po legionistach.

Wszystkie inne wieści, łączące loterię Legionów z chwilowym położeniem, usiłując nadać dobroczynnemu przedsiębiorstwu piętno stronnoczości są pozbawione wszelkiej prawdy, są jaksem zły woli i chorej wyobraźni. Jeszcze raz stwierdzamy, że loteria Legionów służyć będzie wyłącznie celom miłosierdzia i sprawie łagodzenia ludzkiego cierpienia.

W sprawie obchodu Kościuszkowskiego.

Od kap. Okołowicza otrzymujemy następujące pismo:

Na skutek wiadomości, że u rządzeniem w Częstochowie obchodu rocznicy Kościuszkowskiej pragnie zająć się Rada Miejska z Magistratem, postanowiliśmy zaniechać inicjatywę organizowania w tym celu osobnego komitetu, złożonego z przedstawicieli wszystkich tutejszych instytucji obywatelskich. Nie wątpię bowiem, że nowa Rada miejska dołoży ze swojej strony starań, by urządzony przez nią obchód wypadł jak najokazalej i w tym celu zawezwie do udziału w układaniu i wykonaniu programu uroczystości wszystkie miejscowe instytucje i korporacje obywatelskie.

Zaginione.

W ubiegły wtorek o g. 4 po poł. wyszła z domu rodziców 11 letnia Józefa Mękarska i do tej pory nie powróciła.

Zaginiona ubrana była w biały kaftanik i miała białą chustkę na głowie.

Ktoby coś wiedział o zaginionej proszony jest o zawiadomienie jej rodziców, zamieszkujących na Stradomiu.

Podwyższone pensje.

Z powodu drożyzny T. R. S. wszystkim swym pracownikom biurowym podniosła pensje miesięczne o 60 procent.

O worku z uli.

Po zaskewstwowaniu pastek u nas władze zażądały obecnie od ich właścicieli, aby dostarczali po 2 funty wosku z każdego ula. Obecnie właściciele zwracają się za pośrednictwem gmin z prośbami o znaczne zredukowanie tej ilości, twierdząc, że żaden ul u nas nie dostarcza tyle wosku, gdyż ilość taka możliwa jest chyba tylko w jakichś ulepszonych ulach zagranicznych.

8-mio klasowe Gimnazjum Żeńskie

Leon Komar

Niniejszem zawiadamia Sz. Rodziców i Opiekunów, że zapisy i podania o przyjęcie nowowstępujących uczniów przyjmuję kancelarja codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt od godz. 10-ej do 1-jej dnia 1-go Września.

Egzaminy dla nowowstępujących i poprawkowe rozpoczyna się 1-go Września dla klas wstępnej i I-jej, dla klas II i III-jej 3-go Września, dla klasy IV-jej 4 Września, dla kl. V-VII-mej 5-go Września o 9-jej godz. rano. W nowym roku szkolnym kierunek naukowy klas wyższych Zakładu obejmuje W. p. dyr. Wacław Płodowski.

Pensjonat dla stałych uczennic przy Zakładzie nadać egzystuje, a także i drugi internat dla niezamożnych uczennic przy ul. Kamieniec 23. Również przy Zakładzie udzielane będą lekcje języka angielskiego.

Początek roku szkolnego 7-go Września o godzinie 8-jej rano.

Drugi i mosty w okupacji austriackiej.

Długość dróg wybudowanych dotąd lub przebudowanych przez zarząd lubowski w okupacji austriackiej wynosi 2000 kilometrów.

Co słycać nowego?

Dokąd dąży?

Turyńska „Perseveranza” donosi z Rzymu: W państwach neutralnych panuje przekonanie, że ofensywa Niemiec i Austrji przeciw Rosji zmierza ku Rydze. Wraz z akcją na lądzie rozpoczęta zostanie prawdopodobnie akcja morskiej i powietrznej floty bałtyckiej. Wojskowe sfery włoskie sądzą natomiast, że ofensywa sprzymierzonych dąży ku Petersburgowi.

Zargonówki o Ballinie.

Z okazji 60 letniej rocznicy urodzin znanego dyrektora „Hamburg—Amerika” linii okrętowej A. Ballina przypominają zargonówki warszawskie, że człowiek ten, będący dzisiaj jedną z najwybitniejszych i najwzrostszych osób istniejących w Niemczech, pochodzi z ubogiej rodziny żydów skiej w Hamburgu i jest głównym twórcą rozwoju niemieckiej handlowej i niemieckiego handlu zamorskiego.

Szlakiem odwrotu rosyjskiego.

Kolomyja jedno z największych miast w Galicji wschodniej, liczące do 50,000 mieszkańców — była trzy razy w tej wojnie zdobyta przez Rosjan i tyleż razy odzyskiwana. D. 26 z. m. odzyskiwały się w mieście straszne sceny.

Złodactwo rabowało i rozbijało sklepy, wówczas nadszedł samochód pancerny i kartaczowały uciekinierów.

W Kolomyi była obfitość prowiantów.

Dobrze zapisał się w historii miasta gen. Szeremetiew, który był prawdziwym opiekunem mieszkańców.

Po wyparciu Rosjan z Kolomyi wojskowość austriacka rozpoczęła robotę porządku. Ulatwiło rzecz, że wkroczył pułk dziełi krakowskich, witalnych z entuzjazmem.

W Stanisławowie ostatnie miasto opowiada tylko o bohaterstwie i szlachetności ulanów polskich i ocaleńiu przez nich mieszkańców przed dziełem złodactwem.

Otynia w wiekiej części spalona Wieka fabryka narzędzi rolniczych Biedta zupełnie w gruzach.

Z ostatniej chwili.

Największy

Komunikat niemiecki.

BERLIN. Urzędowo donoszą dnia 22 sierpnia.

Zachodni plac boju. Front nast. tronu ks. Ruprechtu Bawarskiego.

W Flandrii osiągnęła walka artylerji

na wybrzeżu od Bixchoote aż do Warneton wieczorem znacząco większą siłę. Wczoraj rano nastąpił na północny wschód od Ypern po gwałtownym ogniu silne natarcie angiółków pod St Julien. Odparto go. Dzisiaj rano rozwinęły się między drogami z Staden i Menines do Ypern prowadzącymi nowe walki. W Artois zaatakował nieprzyjaciel na północno-zachodzie od Lens po silnem przygotowaniu ogniem nasze stanowisko. Lokalne włamanie się wyrównano silnymi przeciwnatarciami, które doprowadziły do zwycięskiej walki z bliska. Hołda węgli na południe zachód miasta Lens, zestrzelonego w perzynę, jest jeszcze w ręku angiółków.

Na północno-zachód i zachód od Le Catelet odegrały się liczne potyczki posterunków, w których zatrzymanym jeńców. St. Quentin leżał pod ogniem francuskim.

Front wojsk niemieckiego następcy tronu.

Na połowisku pod Verdun atakowali Francuzi wczoraj dalej. Wielokrotnie nawazono aż w noc. W części południowo-wschodniej lasu Avacourt i na pagórku na wschód usadowił się po kilkakrotnym daremny szturmie nieprzyjaciel. Przy wzgórzu 304 rozbiły się wszystkie ataki od południa wschodu i Homme Mort, wychodzące w naszym ogniu i wytrzymałości walecznych obrońców. Natarcia, skierowane od tyłu, ze wschodu lasu kruczego na dolinę Forges, odparto. Na wybrzeżu wschodnim Mosy wtargnęli Francuzi do części południowej Samogieux. Zresztą odparto krwawo ich gęste masy, które przy wzgórzu 844 aż do drogi Beaumont Vacheraville i w lesie Fossés przed i po południu na linje nasze szturmowały. Straty piechoty nieprzyjacielskiej były ciężkie.

Dowództwo francuskie musiało kilka dywizji atakujących świeżymi wojskami zastąpić. W ostatnich dniach osiągnął porucznik Voss 36 i 37, zastępca oficera, feldwebel Mueller 25 i 26 zwycięstwo w powierze.

Front wschodni:

Front wojsk gener. feldmarszałka ks. Leopolda Bawarskiego.

Po Pod Rycą, Dźwińskiem i Tarnopolu i nad Zbruczem ożywiła się działalność bojowa.

Front wojsk generała-pułkownika arcyksięcia Józefa.

Na południe doliny Trotosul wprowadzili 20 i 21 sierpnia rumuńskie siły, by wzmocnić naszemu, zdobyć po obydwóch stronach Grozesoj i na północ zachód od Sowelo znów wyrwać. Wszystkie ataki odparto z wielkimi stratami.

Grupa wojsk generała-feldmarszałka Mackensena

Front macedoński.

Położenie jest niezmiennione.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

Teatr „PARYSKI” ul. P. Marji 19.

Program od Niedzieli 19-go do Czwartku 23-go Sierpnia.

TOWARZYSZE GRY

czyli przyjaciele lat dziecięcych

Szkic zyciowy w 3-ch częściach na tle oryginalnych widoków filmowych w Szwecji.

Cywilna żona. czyli przestroga dla żonatych.

Farsa pełna śmiechu w 3-ch wielkich częściach

Nad program: Zemsta służby hotelowej bardzo komiczny.

Dla dzieci wejście wzbronione — Orkiestra koncertowa pod dyr. p. M. S z u l c a
Początek przedstawień: o godz. 5 1/2, w Soboty o g. 4 w Niedzielę i święta o godz. 3 pp.

Teatr „ODEON” ul. P. Marji 27.

Program od niedzieli 19 do czwartku 23 Sierpnia.

Fern Andra **Dziś** Fern Andra

Zerwane więzy

albo **Obowiązek i przyzwyczajenie**

Nieporównany dramat zyciowy w 5-ciu aktach, W roli głównej słynna z talentu prejmowana piękność **Fern Andra.**

Widoki Egiptu
(Zdjęcia z natury.)

Wystrzegać się złodziei
(Wesoła komedia)

Akcyjne Towarzystwo „Praga” w Warszawie

wyrabia na zasadzie pozwolenia Zarządu Cywilnego przy Jenerał-Gubernatorstwie Warszawskim

„MYDŁO RENOMA”

Cena jednego kawałka około 100 gramów/ 1/4 f/w handlu detalicznym Marek: 1.

Cena jednego kawałka około 200 gramów 1/2 f. w handlu detalicznym Marek: 2.

Zamówienia hurtowe przyjmuje na powiaty CZĘSTOCHOWSKI, SOSNOWICKI i WIELUŃSKI **Maurycy Neufeld, CZĘSTOCHOWA.**

Ządać we wszystkich składach aptecznych, sklepach mydlarskich i kolonialnych.

8-mio klasowe Gimnazjum Żeńskie

Wacław Chrzanowskiej

w Częstochowie ulica Teatralna Nr. 9.

Egzaminy dla nowowstępujących od 1 do 4-ego września włącznie egzaminy poprawkowe dnia 4 września. Zapisy i podania o przyjęcie nowowstępujących i dotychczasowych uczennic przyjmuje kancelarja gimnazjum codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt od godziny 10 i pół do 1-jej do dnia 27 sierpnia włącznie.

Rozpoczęcie lekcji dnia 6-go Września 1917 roku.

ZARZĄD GIMNAZJUM św. JÓZEFA

i Seminarjum dla nauczycieli ludowych

ulica Panny Marji № 60.

Koło Polskiej Macierzy Szkolnej im św Józefa zawiadamia, że egzaminy wstępne i poprawkowe odbywać się będą dnia 30, 31 Sierpnia i 1 września o godz. 9-jej rano, początek lekcji 3 Września. Przypomina się, że w Gimnazjum czynne już będą klasy przygotowawcza, I, II i III; w Seminarjum kursy I II III i IV na ostatni po ukończeniu 4-ch klas średniej szkoły.

Nowootworzony chrześcijański skład, kupuje i sprzedaje po cenach umiarkowanych różnego rodzaju używane meble: pianina, maszyny do szycia i t. p. ul. Panny Marji Nr. 73 obok parku **przyjmuje w komia.**

Przyjmuje się panienci na stancję warunki przystępne może być pomoc w naukach. **Wiad. w „Gońcu” 695—**

Poszukuję kondycji na wsi. „Mając świadectwo z ukończenia 7-mio klasowego zakładu naukowego żeńskiego oraz 8-oh letnią praktykę wiejskiej nauczycielki, mogę przygotować ucznia lub uczenią do 2—3 klasy. Wyjechać mogę zaraz. Adres: Administracja dla K. D. —

Zgubiono kwity lombardu (kasy Poż.—) szoszą. № 30063, 17006 701—

Ofiary:

Na internowanych legionistów Stanisław Lisowski fen. 50 kwit 290.

Dla uczczenia pamięci ś. p. kolegi Marcina Sabaka, zmarłego w Lalinach na Podlasiu, Stowarzyszenie Pracowników Kolejowych na bezdomne dzieci przy ul. Piotrowskiej przeznacza Mk. 10 kwit 292.

Kartofle.

Nadszedł jeden wagon kartofli.

W czwartek dn. 23. sierpnia r. b. winni się zgłosić po zakup kwitów na kartofle w ilości 6 funtów na osobę za 65 fenigów na kartki A-B serji XVI-jej do swoich biur okręgowych, mieszkańcy:

I. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedaży Nr. 8 ul. Olsztyńska

IX. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedaży Nr. 35 ul. Stradomska 14

VII. okręgu.

posiadacze terminowych legitymacji z całego miasta.

Kartofle wydawane będą, jak dotąd, w magazynach przy fabryce Pelcerów na mocy wykupionych kwitów (kartki A—B) należy oddawać w okręgu)

Sprzedaż dla dalszych ulic ogłoszona będzie w miarę nadejścia dalszych transportów kartofli.

Miejska
DEPUTACJA ŻYWNOŚCIOWA
w Częstochowie.

LEKARZ-DENTYSTA

Michał Grejniec

w Częstochowie
ul. Panny Marji № 10.

Choroby zębów i jamy ustnej.
przyjmuje codziennie
od 9—1 i od 8—7 wieczorem*
Ceny bardzo przystępne.

Lekarz Dentysta

Stefan Barylski

ul. Panny Marji Nr. 49

przyjmuje od 10—12 i 3—6

DOKTOR MEDYCYNY

Paweł Broniatowski

w CZĘSTOCHOWIE

ul. Panny Marji № 21.

Choroby skórne i
drog moczowych.

Ordynuje: od 9—12 rano i od 4—7 p.p.
Panie od 12—1 po południu.

Ogrodnik prowadzenie obmielu, szkółek, warzyw i kwiatów z wieloletnią praktyką poszukuje posady. **Wiad. w Gońcu. 702—**

Suche drzewo na opał do sprzedania. **Wiad. w Administracji Gońca. 707—**

Poszukuje jakiegokolwiek zajęcia może być stróżostwo. **Wiad. ul. Panny Marji Nr. 27 Orszajew. 706—**

Potrzebny subjekt zdolny do zakładu fryzjerskiego warunki dobre ul. Panny Marji № 8 **708—**

Billard do sprzedania. **Wiadomość ul. Panny Marji № 20 Majorczyk**

Poszukuję posady w domu prywatnym lub w instytucji odpowiedzialnej, do zarządu domem, internatem i t. p. kołysiałam szkołę gospodarską zagranicą oferty w Adm. „Gońca” **710—**

Stanoje dla uczeń s elektrycznym oświetleniem ul. Jasna Nr. 41 m. 9 dom Buchacza **Zofja Wolfke 711—**

Redaktor - wydawca F. D. Wilkoszewski.

Oddito we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego